

Európa Nekünk

**Minőségi oktatást
mindenkinek!**

+ információ a koronavírusról

A **vastag** betűvel írt szavak magyarázatát megtalálod a hírlevél végén, a 28. oldaltól.

Az Európa Nekünk hírlevél több nyelven is elérhető:

- franciául
- németül
- magyarul
- olaszul
- románul
- spanyol

Ezeket változatokat megtalálod itt:

www.inclusion-europe.eu/europe-for-us

Tartalom

- 4 **Bevezető**
- 5 **Könnyen érthető információ a koronavírusról (COVID-19)**
- 8 **“Ezt tanultam”:
az Inclusion Europe új kampánya az oktatásról**
- 12 **“A befogadásnak nincsenek határai, a korlátok a fejünkben léteznek!”**
- 18 **“Megváltoztatta az életem!”**
- 22 **EPSA vezetők találkoztak Brüsszelben**
- 25 **Helena Dalli európai uniós biztos beszéde az “Úton a befogadás felé” című konferencián**
- 28 **Magyarázatok**

Bevezetés

Az Európa Nekünk hírlevél mostani témája az **oktatás**.

Az oktatás az **Inclusion Europe** fő témája 2020-ban.

Interjúkat közlünk az oktatás témájáról.

Az Európa Nekünk ezen számában,
a koronavírusról is közlünk
könnyen érthető információt.

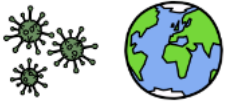
Más témák a mostani Európa Nekünk hírlevélben:

- EPSA vezetői találkozó Brüsszelben
- “Úton a befogadás felé” című konferencia,
ami januárban volt Brüsszelben

Reméljük, hogy tetszeni fog ez a hírlevél!

Könnyen érthető információ a koronavírusról (COVID-19)

A koronavírus egy vírus, ami Kínából indult.

Sok országban elterjedt Európában is és az egész világon.

A koronavírus COVID-19-nek is hívjuk.

Ez a betegség neve.

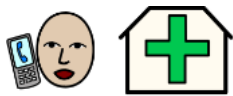
A koronavírus tünetei:

- magas láz
- köhögés
- nehéz légzés.

Ha ezek a tünetek jelentkeznek nálad, az nem jelenti azt egyértelműen, hogy elkaptad a koronavírusot.

Lehet egy egyszerű influenza is.

Mindenképpen hívd fel a kórházat, mondd el az orvosoknak vagy ápolóknak, hogyan érzed magad.

Van néhány dolog,
amivel elkerülheted a koronavírust.

Például:

- Moss gyakran kezet szappannal és vízzel, legalább 20 másodpercig.
- Ne érh az arcodhoz, ha a kezeid nem tiszták.
- Zsebkendőbe köhögj és tüsszents, majd egyből dobd ki a zsebkendőt.

A koronavírus-helyzet
a különböző országokban
különbözőképpen alakul.

Az értelmi fogyatékossgal élő emberek szervezetei
könnyen érthető információt nyújtanak
a koronavírusról, különböző nyelveken.

Az **Inclusion Europe** azt javasolja,
hogy maradj nyugodt és ne higgy el mindent,
amit a **közösségi médiában** olvasol.

A legjobb, ha azt kíséred figyelemmel,
amit szakértők mondanak a koronavírusról.

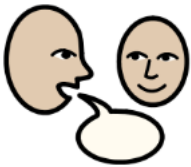

**Fontos tudnod,
hogy a 2020-as Europe in Action
konferencia elmarad
a koronavírus járvány miatt.**

**A 2020-as Europe in Action konferencia
májusban lett volna, Bécsben.**

**Nehéz döntés volt
lemondani a konferenciát,
de úgy gondoljuk,
hogy az egészségünk fontosabb,
mint bármi más.**

“Ezt tanultam”: Az Inclusion Europe új kampánya az oktatásról

2020-ban az Inclusion Europe új kampányt indított, aminek a címe: “Ezt tanultam”.

A kampány azt jelenti, hogy minél több embernek beszélünk egy témáról.

Például egy honlapon, vagy a közösségi médiában.

A mi kampányunk témája az oktatás.

Ezzel a kampánnyal be akarjuk mutatni, miért jó az inkluzív oktatás.

Az inkluzív oktatás azért jó az értelmi fogyatékossgal élő gyerekeknek, mert másokkal együtt tanulhatnak és új barátokat szerezhetnek.

Az inkluzív oktatás jó a tanároknak és a nem fogyatékossgal élő gyerekeknek is.

Így megtanulhatják, hogy mindenki különböző.

A világon sok jó inkluzív iskola működik.

De nagyon sok nem inkluzív iskola is van.

Ezért van szükségünk a segítségedre.

Szeretnénk, hogy mutass be:

- jó példákat a befogadásra, az iskoládból
- vagy rossz példákat,

ahol a befogadás nem működik.

Vagy ahol a befogadás működik, de nem jól.

Ki vehet részt a kampányban?

Mindenki, akinek köze van az értelmi fogyatékossgal élő tanulók oktatásához.

Például:

- értelmi fogyatékossgal élő tanulók
- nem fogyatékos tanulók
- szülők
- tanárok
- iskolaigazgatók

Olyan szülők is, akik inkluzív iskolát próbálnak találni a gyerekeiknek.

Bárki más, aki úgy gondolja, hogy az inkluzív oktatás fontos!

Hogyan vehetsz részt?

Ha szeretnél részt venni a kampányban, kövesd ezeket a lépéseket:

1. Menj fel az Inclusion Europe honlapjára.

Töltsd le a dokumentumot, aminek a címe: "Ezt tanultam".

<https://www.inclusion-europe.eu/educate/#CampaignMaterial>

Kattints erre a szövegre:

"Sheets of paper on 'That's what I learned' – HU".

2. Nyomtasd ki a papírt és írd rá.

Ha tanuló vagy, írhatod az alábbiakat:

- "Megtanultam írni és olvasni."
- "Megtanultam, hogy mindenkinek joga van a befogadáshoz."

Ha tanár vagy, írhatod az alábbiakat:

- "Megtanultam, hogy minden gyerek különböző, e mindannyian szeretnek új dolgokat tanulni."

Ha szülő vagy, írhatod az alábbiakat:

- "Megtanultam, hogy nehéz inkluzív iskolát találni a gyerekeknek"

Ha van más ötleted, írhatod más is!

3. A következő lépés, hogy készíts magadról egy képet, úgy, hogy a kezeden tartod ezt a papírt.

4. Írd alá a beleegyező nyilatkozatot.

A nyilatkozattal beleegyezel,
hogy felhasználjuk a rólad készült képet.

A nyilatkozatot itt találod:

[https://www.inclusion-europe.eu/educate/
#CampaignMaterial](https://www.inclusion-europe.eu/educate/#CampaignMaterial)

Kattints erre a szövegre:

“Picture release forms – HU”.

5. Küldd el a képet erre az e-mail címre:
comms@inclusion-europe.org

Az e-mail tárgyához másold be ezt a szöveget:
“That’s what I learned”.

6. A képedet megoszthatod a közösségi médiában is.

Jelöld be minket így: [@InclusionEurope](#)
használd ezt a hashtaget: [#ThatsWhatILearned](#)

Ha szeretnéd, készítünk veled interjút!

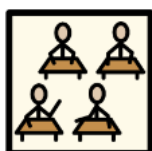
Ha szeretnéd, hogy készítsünk veled interjút,
írd nekünk erre az e-mail címre, angolul:

comms@inclusion-europe.org

"A befogadásnak nincsenek határai, a korlátok a fejünkben léteznek!"

A Martinschule egy iskola Greifswald városában.

Greifswald Németországban van.

A Martinschule neve magyarul: Martin Iskola.

A Martin Iskolában együtt tanulnak **értelmi fogyatékos** élő tanulók és nem fogyatékos tanulók.

A Martin Iskola minden tanulója sikeresen elvégzi az iskolát.

2018-ban megkapták a legjobb német iskolának járó díjat.

A Martin Iskola azért kapta ezt a díjat, mert minden tanulót jól segítenek a tanulásban.

Benjamin Skladny a Martin Iskola igazgatója.

Megkérdeztük őt arról, hogyan tanulnak együtt az iskolában a különböző tanulók.

Hogyan indult a Martin Iskola?

Régebben, Németországban az értelmi fogyatékosokkal élő gyerekek nem jártak iskolába.

Ehelyett **intézményekbe** kerültek vagy napközi otthonokba jártak.

Volt egy napközi otthon Greifswald városában is.

A napközi otthont átalakítottuk iskolává, ahová értelmi fogyatékosokkal élő gyerekek járnak.

Az iskola a Martin Iskola nevet kapta.

Honnan jöttek a tanulók és a tanárok?

Kezdetben 24 gyerek volt a napközi otthonban.

Ők mind a Martin Iskola tanulói lettek.

Aztán jöttek a tanárok.

A tanárok képzést kaptak,
hogy tudjanak tanítani
értelmi fogyatékossgal élő gyerekeket.

Később sok új tanuló érkezett.

Az iskola új helyre költözött, a város központjába.

Azért akartunk a város központjában lenni,
hogy a tanulók találkozzanak más emberekkel.

Hogyan kezdődött az inkluzív oktatás a Martin Iskolában?

Eleinte csak értelmi fogyatékossgal élő tanulók
jártak az iskolába.

Az értelmi fogyatékossgal élő gyerekek szüleinek
rossz tapasztalatai voltak más iskolákról
és más tanárokról.

Ezért örültek,
hogy a gyerekeik olyan iskolába járnak,
ahová csak értelmi fogyatékossgal élő gyerekek járnak.

2000-ben együtt dolgoztunk egy hagyományos iskolával, hogy a tanulók együtt tudjanak tanulni a mi tanulóinkkal.

Aztán elindítottuk a saját általános iskolánkat, amiben 2 osztály volt: egy a fogyatékossgal élő gyerekeknek és egy a nem fogyatékos gyerekeknek.

2011-től minden osztály inkluzív lett.

Ez azt jelenti, hogy az értelmi fogyatékossgal élő gyerekek már nem külön osztályba járnak.

Ma már minden osztályunkban van 3 vagy 4 értelmi fogyatékossgal élő tanuló.

Ez nagyon fontos az értelmi fogyatékossgal élő gyermekeknek.

Attól, hogy másokkal együtt tanulnak magabiztosabbak lesznek.

Mi a különleges a Martin Iskolában?

Minden tanuló annyi időt kap a tanulásra, amennyire szüksége van.

Minden tanulónak vannak saját céljai. Különböző dolgokat akarnak tanulni.

Az osztályokat gyógypedagógusok tanítják.

Az gyógypedagógusok munkáját
asszisztensek és terápiás munkatársak segítik.

Az értelmi fogyatékossgal élő tanulók
vállalhatnak munkát gyakornokként.

Van egy lakásunk is,
ahol az **önálló életvitelt** gyakorolhatják.

Miért gondolod, hogyan az iskolákban jól működik a befogadás?

Mert működik!

A mi iskolánkban mindenki úgy tanulhat,
ahogyan az neki a legjobban megfelel.

Ez mindenkinek jó.

Ha összehasonlítjuk őket más iskolák tanulóival,
a mi tanulóink nagyon jól tanulnak.

Mi változott, mióta megkaptátok a legjobb iskolának járó díjat?

A díj azt jelenti nekünk,
hogy jól végezzük a munkánkat.

De nem mindenkinek tetszik, ahogy tanítunk.

Sok tanár ment már el tőlünk.

De úgy gondoljuk,
hogy az iskolánkban jól működik a befogadás
és minden évben egyre jobb lesz.

A befogadásnak nincsenek határai,
a korlátok a fejünkben léteznek!

“Megváltoztatta az életem!”

Carmen Jiménez Recena egy 23 éves nő.

Spanyolországban lakik és Down-szindrómával él.

Carmen gyógyszerész technikus.

A gyógyszerész technikusok a gyógyszerészeket segítik a munkájukban.

Carmen Portugáliába ment, az Erasmus program segítségével.

Az Erasmus programban fiatalok kapnak lehetőséget, hogy egy másik országban tudjanak tanulni vagy dolgozni.

Az Erasmus programot az **Európai Unió** működteti.

Portugáliában Carmen gyakornok volt egy gyógyszerertárban.

Carmen volt az első Down-szindrómával élő ember Spanyolországban, aki részt vett az Erasmus programban.

Interjút készítettünk vele,
amikor egy konferencián találkoztunk, Madridban.

A konferenciát az egyik tagszervezetünk,
a Plena Inclusión szervezte.

Az interjút itt tudod elolvasni:

Hol hallottál az Erasmus programról?

A testvérem részt vett az Erasmus programban.

Franciaországba ment.

Azt gondoltam: "Én is ezt akarom csinálni!"

Külföldön akartam gyakorolni lenni.

Így döntöttem el,
hogy részt veszek az Erasmus programban.

Mit szóltak a szüleid, amikor elmondtad, hogy részt akarsz venni az Erasmus programban?

Először nemet mondtak.

De aztán támogattak!

Pontosan hová mentél?

Egy kis faluban laktam, Porto közelében.

Porto egy város Portugáliában.

Gyakornok voltam egy gyógyszertárban.

Különböző feladataim voltak.

Például figyelniem kellett, hogy mennyi gyógyszer volt a gyógyszertárban.

Kaptál valamilyen támogatást, amíg külföldön laktál?

Alba támogatott engem mindenben.

Alba az egyik barátnőm.

Segített nekem, hogy megértsem, hogyan működnek a dolgok Portugáliában.

Alba segített nekem, hogy könnyebb legyen külföldön élni, messze az otthonomtól.

Milyen hatással voltak rád az új tapasztalatok?

Rájöttem, hogy bízhatok magamban.

Magabiztosabb lettem, mint korábban voltam.

Az Erasmus programban szerzett tapasztalatok megváltoztatták az életemet.

Rájöttem, hogy bárki elérhet bármit.

Nem számít, ha az fogyatékosággal él.

Hol dolgozol most?

Eddig egy kórház gyógyszerészetében dolgoztam.

Ez nagyon más volt, mint az a gyógyszerészet, ahol Portugáliában dolgoztam.

Mások voltak a feladatok is.

Már nem dolgozok a kórház gyógyszerészetében.

De rájöttem, hogy továbbra is nagyon szeretnék gyógyszerészi technikus lenni.

EPSA vezetők találkoztak Brüsszelben

Az **EPSA önérvényesítő** vezetői
Brüsszelben találkoztak egymással.

A találkozón különböző dolgokról beszéltek.

Itt van néhány dolog, amiről beszéltek:

1. Beszéltek a 2019-es "Halljátok meg a hangunk!" című konferenciáról.

A konferencia Grácban, Ausztriában volt.

A konferencián sok önérvényesítő vett részt.

A résztvevők a **választójogról** beszéltek.

2. Az EPSA vezetői arról is beszéltek, hogyan lehet jobban megszervezni eseményeket.

Azt mondták, hogy a **hozzáférhetőség** nagyon fontos.

Szabályokat is írtak, konferenciák előadói és résztvevői számára.

3. Az EPSA vezetői beszéltek a 2021-es "Halljátok meg a hangunk!" című konferenciáról is.

Ezen a konferencián foglalkoztatás lesz a téma.

A konferenciát az **Inclusion Europe** egyik tagszervezete fogja szervezni.

Az Inclusion Europe bármelyik tagszervezete jelentkezhet, ha szeretné megszervezni a konferenciát.

4. Az EPSA vezető arról is beszéltek, hogyan lehet az **Inclusion Europe** még befogadóbb.

Azt mondták, hogy az Inclusion Europe jól dolgozik azon, hogy mindenkit bevonjon a munkájába.

De még mindig vannak problémák.

Például: az Inclusion Europe munkája során nem kellene bonyolult szavakat használnunk.

5. 6. Az EPSA vezetői arról is beszéltek, hogyan vonjanak be több fiatalot, nőt és **komplex támogatási igényű** embert az **önérvényesítésbe**.

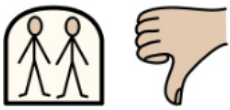

Helena Dalli európai uniós biztos beszéde az "Úton a befogadás felé" című konferencián

Helena Dalli az **Európai Bizottság** egyik **biztosa**.

Ő volt az egyik felszólaló a **kiváltásról** szóló konferencián.

A konferenciát az **EEG** nevű szakértői csoport szervezte.

Helena Dalli európai uniós biztos azt mondta,
hogy az **intézmények** nagyon rosszak
az **értelmi fogyatékossgal élő** embereknek.

Azt mondta,
hogy az értelmi fogyatékossgal élő embereknek jobb,
ha **önállóan élnek**, a saját közösségeikben.

Helena Dalli azt is mondta,
hogy nemsokára új
Európai Fogyatékossgügyi Stratégia lép életbe.

A konferencián felszólalt Elisabeta Moldovan is.

Elisabeta **önérvényesítő**,
az **EPSA** egyik vezetője.

Romániában nőtt fel,
több különböző intézményekben.

A konferencián Elisabeta arról beszélt,
milyen volt intézményekben felnőni.

Azt mondta, nagyon rossz volt.

Sokat kellett költöznie, egyik helyről a másikra.

Volt olyan intézmény, ahol dolgoznia is kellett.

A munkáért nem kapott pénzt.

Ha nem csinálta, amit a gondozók mondtak neki,
akkor megbüntették.

Sok év után Elisabeta otthagyta az intézményt
és elkezdett önállóan élni.

Sokkal jobb így az élete.

A konferencián felszólalt
Milan Šveřepa, az **Inclusion Europe** igazgatója is.

Milan szerint ezek a legfontosabb dolgok,
amiket meg kell csinálni
a következő néhány évben:

- az intézmények ne kapjanak több pénzt
- amikor az értelmi fogyatékosággal élő emberek kiköltöznek az intézményekből, ki kell kérni a véleményüket
- az intézmények helyett házakat vagy lakásokat kell biztosítani számukra.

Fontos, hogy el tudjanak menni orvoshoz vagy kórházba ha erre van szükségük.

Jó **oktatást** kell számukra biztosítani.

Magyarázatok

EEG

Az EEG egy rövidítés.

A rövidítés egy szakértői csoportot takar.

A szakértői csoport teljes neve magyarul:

Az intézményi ellátásról
a közösségi ellátásra való áttéréssel foglalkozó
európai szakértői csoport”

Az EEG azért dolgozik,
hogy a fogyatékossgal élő emberek
ki tudjanak költözni az **intézményekből**.

Elmondják az **Európai Uniónak**
és az Unió tagállamainak,
hogy hogyan támogassák az **önálló életvitelt**.

EPSA

Az EPSA egy rövidítés, angol nyelven.

Az EPSA magyarul azt jelenti:

Európai Önérvényesítő Platform.

Az EPSA tagjai **önérvényesítők** és szervezeteik különböző európai országokból.

Az EPSA az **Inclusion Europe** része.

Európai Bizottság

Az Európai Bizottság az **Európai Parlamenttel** dolgozik együtt.

Az Európai Bizottság törvényeket javasol elfogadásra az Európai Parlamentnek és az Európai Unió Tanácsának.

Az Európai Bizottság azt is biztosítja, hogy a tagállamok betartsák a törvényeket, amiket már elfogadtak.

Európai Fogyatékosságügyi Stratégia

Az Európai Fogyatékosságügyi Stratégia egy fontos szöveg.

Leírja, hogy az **Európai Uniónak** mit kell tennie. Azért, hogy a fogyatékossgal élő embereknek, ugyanolyan jogai legyenek, mint bárki másnak.

Európai Parlament

Az Európai Parlament az a hely,
ahol az Európai Unió fontos döntéseit hozzák.

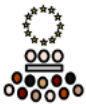
Például törvényeket fogadnak el.

Ezeket a döntéseket az **Európai Parlament** tagjai hozzák.

Ők képviselik az embereket,
akik az Európai Unióban élnek.

Az Európai Parlament tagjait
európai parlamenti képviselőknek hívjuk.

Ötévente egyszer,
az Európai Unióban élő emberek megszavazzák,
hogy ki képviselje az országukat az Európai Parlamentben.

Európai parlamenti képviselők

Az Európai parlamenti képviselők
az **Európai Parlament** tagjai.

Ők a **politikusok** az Európai Parlamentben.

Európai parlamenti választások

Az európai parlamenti választásokon megválasztjuk az **Európai Parlament** tagjait.

Ha szavazol az európai parlamenti választásokon, azzal beleszólsz abba, hogy kik legyenek az új **európai parlamenti képviselők**.

Az európai parlamenti képviselők képviselik az **Európai Unióban** élő embereket.

Az európai parlamenti választásokat ötévente tartják. Az utolsó európai választások 2019 májusban voltak.

Európai Unió

Az Európai Unió egy csoport, aminek 28 ország a tagja.

Röviden EU-nak hívjuk.

Az ide tartozó országokat tagállamoknak hívjuk.

Az országok azért hozták létre ezt a csoportot, hogy együtt erősebbek legyenek politikailag és gazdaságilag.

Az EU sok fontos dolgról alkot törvényeket, amik befolyásolják az itt élő emberek életét.

Az EU különböző területeken hoz törvényeket.

Ilyen törvények például:

- amik a környezetet védik
- amik a mezőgazdaságról szólnak
- amik megvédik a fogyasztók jogait.

A fogyasztók azok az emberek,
akik különböző termékeket vásárolnak.

Európai Unió Tanácsa

Az Európai Unió tanácsában
az **Európai Unió** tagállamainak
miniszterei találkoznak egymással.

Törvényeket fogadnak el
és az Európai Unió politikájáról beszélnek.

Az Európai Unió tanácsát
Miniszterek Tanácsának is hívjuk.

Európai uniós biztos

Az európai uniós biztos az a személy,
aki az **Európai Bizottságban** egy bizonyos
szakterületért felelős.

A biztos sok ember munkáját vezeti.

Értelmi fogyatékoság

Az értelmi fogyatékosággal élő emberek számára nehezebb lehet megérteni az információkat vagy megtanulni új dolgokat.

Ez megnehezíti az életük bizonyos részeit.

Az értelmi fogyatékosággal élő embereknek gyakran támogatásra van szükségük a tanulásban vagy a munkában.

Az értelmi fogyatékoság általában felnőtt kor előtt kezdődik.

Egész életén keresztül befolyásolja az érintett személyt.

Vannak dolgok, amik megkönnyítik az értelmi fogyatékosággal élő emberek életét.

Például a könnyen érthető információk.

Vannak, akik tanulási fogyatékoságnak nevezik, értelmi fogyatékoság helyett.

Foglalkoztatás

A foglalkoztatás azt jelenti, hogy valakit alkalmazunk egy munkára.

Gondnokság

A gondnokság lehetővé teszi,
hogy más döntsön az életedről.

Az a személy, aki helyetted hoz döntéseket,
a gondnokod.

A gondnokod eldöntheti helyetted például,
hogy hol lakj.

Sok gondnokság alatt álló ember
nem szavazhat, nem házasodhat,
vagy nem nevelheti a saját gyermekeit.

Hashtag

A **közösségi médián** használhatod ezt a jelet: #

Ezt a jelet angolul hashtag-nek hívjuk.

A jel után írhatasz egy szót.

Ha rákattintasz a szóra,
megtalálod az összes hírt vagy üzenetet,
amik erről a szóról szólnak.

Például:

- Ha leírod, hogy #befogadás és rákattintasz,
megtalálod az összes hírt vagy üzenetet,
amik a befogadásról szólnak.
- Ha leírod, hogy #EurópaiUnió és rákattintasz,

megtalálod az összes hírt vagy üzenetet,
amik az Európai Unióról szólnak.

- Ha leírod, hogy #HearOurVoices és rákattintasz, megtalálod az összes hírt vagy üzenetet, amik a Hear Our Voices konferenciáról szólnak.

Hozzáférhető

Olyan dolog,
amit a fogyatékossgal élő emberek
könnyen tudnak használni.

Például:

- rámpa, hogy be tudjanak jutni egy épületbe
- könnyen érthető információ
- információ jelnyelven.

Inclusion Europe

Az Inclusion Europe egy szervezet,
ami az értelmi fogyatékossgal élő emberekért
és családjaikért dolgozik.

Az egyenlő jogokért és befogadásért küzdünk
egész Európában.

Befolyásolni akarjuk az európai törvényeket is, hogy azok segítsék az értelmi fogyatékosággal élő embereket és családjaikat.

1988-ban alakultunk.

76 tagszerveztünk van, 39 európai országból.

A székhelyünk Brüsszelben, Belgiumban van.

Inkluzív oktatás, képzés és foglalkoztatás

Az inkluzív oktatás, képzés és foglalkoztatás azt jelenti, hogy az **értelmi fogyatékosággal** élő emberek együtt tudnak tanulni és dolgozni nem fogyatékos emberekkel.

Intézmények

Az intézmények olyan helyek, ahol értelmi fogyatékosággal élő emberek együtt laknak más értelmi fogyatékosággal élő emberekkel.

De másoktól, vagyis a nem fogyatékos emberektől távol élnek.

Ezt "szegregációnak" hívjuk.

Van olyan, hogy ez az akaratuk ellenére történik.

Az intézményben lakó embereknek követniük kell az intézmény szabályait és nem dönthetnek önállóan.

Kiváltás

A kiváltás egy folyamat, amikor fogyatékossgal élő emberek kiköltöznek az **intézményekből**.

Az emberek, akik korábban intézményekben laktak, segítséget kapnak, hogy **önállóan éljenek**, a saját közösségeikben.

Komplex támogatási igény

A komplex támogatási igény azt jelenti, hogy valakinek több dologban is támogatásra van szüksége.

Például, ha valaki kerekesszéssel közlekedik és emellett nem tud beszélni.

Neki támogatásra van szüksége, hogy elmondja másoknak, mit szeretne és a közlekedésben is szüksége lehet támogatásra.

Könnyen érthető

Könnyen érthető az az információ,
ami egyszerűen van leírva.

Úgy, hogy az **értelmi fogyatékos** élő emberek
számára érthető legyen.

A könnyen érthető szövegekben
egyszerű szavakat és mondatokat használunk.

Ha mégis vannak bonyolult szavak,
azokat megmagyarázzuk.

A szövegnek jól láthatónak kell lennie.

Például jól látható, a fehér háttéren fekete írás.

A szövegnek tagoltnak kell lennie,
hogy jól áttekinthető legyen.

A könnyen érthető szövegekben gyakran vannak képek,
amik segítenek megérteni,
miről szól a szöveg.

Egy értelmi fogyatékos
élő embernek kell ellenőriznie,
hogy a szöveg valóban könnyen érthető-e.

A könnyen érthető
szövegeken gyakran szerepel ez a logó,
hogy egyszerű legyen őket megtalálni.

Vannak szabályok, amik leírják,
hogyan kell könnyen érthető szöveget írni.

Közösségi média

A közösségi médiában különböző tartalmakat hozhatsz létre és oszthatsz meg másokkal, az interneten keresztül.

Például fotókat, videókat, híreket és információkat.

Ezt megteheted számítógépen.

Használhatsz applikációkat is okostelefonon vagy tableten.

Az applikációkat magyarul alkalmazásoknak nevezzük.

Oktat

Oktatni azt jelenti: tanítani.

Azt jelenti, hogy az embereknek képzéseket biztosítunk.

Azért, hogy új dolgokat tanuljanak.

Önálló életvitel

Az önálló életvitel azt jelenti, hogy az **értelmi fogyatékossgal** élő emberek a helyi közösségben élnek és nem másoktól elzárva.

Támogatást kapnak,
hogy azt csinálhassanak, amit akarnak.

Lehetőségük van arra is, hogy

- eldöntsék, hol és kivel akarnak élni
- eldöntsék, mivel akarják tölteni a szabadidejüket
- olyan élményeket és tapasztalatokat szerezzenek, mint mások.

Önérvényesítés

Önérvényesítés az,
amikor az **értelmi fogyatékosággal** élő emberek
felszólalnak saját magukért.

Ezeket az embereket önérvényesítőknak nevezzük.

Politikus

Valaki, aki az országot vezeti
vagy az ország egy részét vezeti.

Olyan személy is lehet,
aki szeretné vezetni az országot.

Politikusok lehetnek például

- polgármesterek
- miniszterek
- jelöltek, akik indulnak egy választáson.

Szavazás

A szavazás azt jelenti,
hogy megválasztjuk a **politikusokat**,
akik képviselnek minket
és döntéseket hoznak értünk.

Szavazni különböző szinteken lehet.

Például

- városi szinten,
amikor új polgármestert választunk
- országos szinten,
amikor új parlamenti képviselőket választunk
- európai uniós szinten,
amikor új európai parlamenti képviselőket
választunk.

Támogatott döntéshozatal

A támogatott döntéshozatal azt jelenti,
hogy az értelmi fogyatékosággal élő emberek
dönthetnek a saját életükről.

Ehhez támogatást kapnak egy másik személytől,
aki nem értelmi fogyatékosággal élő.

Támogatást kaphatnak ahhoz,
hogy tudjanak

- dönteni az életükről
- családot alapítani és gyermeket nevelni

- szerződéseket aláírni, például munkaszerződést
- bankszámlát nyitni
- kezelni a pénzügyeiket és a vagyonukat
- dönteni az egészségügyi ellátásaikról
- beleszólni a politikába és szavazni.

Választ

Választani azt jelenti,
hogy eldöntöd,
ki képviselje az érdekeidet,
és ki hozzon fontos döntéseket,
amik téged érintenek.

Választás

A választáson dől el,
ki képviselje az érdekeidet,
és ki hozzon fontos döntéseket,
amik minket érintenek.

A választások különböző szinteken történhetnek.

Például városi szinten,
amikor az emberek új polgármestert választunk.

Vagy országos szinten,
amikor az emberek új parlamenti képviselőket
választanak.

Ambitions. Rights. Belonging.

Lépj kapcsolatba velünk és oszd meg a saját önérvényesítő történetedet!

Honlap:
inclusion-europe.eu

Email:
secretariat@inclusion-europe.org

Telefonszám:
+32 2 502 28 15

Cím:
Avenue des Arts 3, 1210 Brussels, Belgium

Facebook:
facebook.com/inclusion europe

Twitter:
twitter.com/InclusionEurope

Iratkozz fel az Európa Nekünk hírlevélre,
hogy megkapd egyből, amikor megjelenik:
bit.ly/Inclusion_Europe_Newsletter

Az Európai Unió
támogatásával